

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติต่อการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สะเรียง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นบุคลากรทุกคน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแม่สะเรียง เป็นเวลา 1 ปีขึ้นไป และปฏิบัติงานในช่วงเวลาเก็บข้อมูล จำนวน 177 คน ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่มตามตำแหน่งงาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยตำแหน่ง แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ นักวิชาการ นักกายภาพบำบัด

เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วยตำแหน่ง ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สายงานที่รับผิดชอบ ระดับตำแหน่ง กลุ่มงานที่สังกัด ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งในการดำเนินการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล สร้างขึ้นโดยผู้ศึกษา ใช้มาตรฐานทั่วไป 9 องค์กรประกอบ ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบที่ 2 การจัดองค์กรและการบริหาร องค์กรประกอบที่ 3 การจัดการทรัพยากรบุคคล องค์กรประกอบที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรบุคคล องค์กรประกอบที่ 5 นโยบายและวิธีปฏิบัติ องค์กรประกอบที่ 6 สิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ องค์กรประกอบที่ 7 เครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก องค์กรประกอบที่ 8 ระบบงาน / กระบวนการให้บริการ และ องค์กรประกอบที่ 9 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพ เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล จำนวน 35 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีลักษณะในทางบวก และข้อคำถามที่มีลักษณะในทางลบ มีจำนวน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว การให้คะแนน คำถามที่มีลักษณะทางบวก มีค่าลำดับคะแนน คือ 5 , 4 , 3 , 2 และ 1 ส่วนคำถามที่มีลักษณะทางลบ มีค่าลำดับคะแนนคือ 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ตามลำดับ

การหาคุณภาพและเครื่องมือ

การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) แบบสอบถามได้ผ่านการหาค่าความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานสาธารณสุข ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลและประธานคณะกรรมการการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล โรงพยาบาลแม่สะเรียง พิจารณาความครอบคลุม ความชัดเจน ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และเกณฑ์ในการให้คะแนนต่างๆ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม ซึ่งได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ .92

การหาความเชื่อมั่น (reliability) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับบุคลากรของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งคล้ายคลึงกับประชากรในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 20 คน แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบหาความเชื่อมั่น ในส่วนของความรู้ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson :KR 20) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .70 และส่วนทัศนคติ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87

การพิทักษ์สิทธิ์

ผู้ศึกษาได้ขออนุญาตดำเนินการศึกษาจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแม่สะเรียง เมื่อผู้ศึกษาได้รับอนุญาต จึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากบุคลากรโรงพยาบาลในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่า การศึกษาครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ มีสิทธิ์ที่จะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เฉพาะการศึกษานี้ และนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาขออนุมัติหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาน สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ทำหนังสือจากบัณฑิตศึกษาสถาน ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแม่สะเรียง เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. อธิบายวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้แก่บุคลากร โรงพยาบาลแม่สะเรียง พร้อมกับขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
4. กำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์
5. ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำถามแต่ละข้อ
6. นำข้อมูลที่ได้มาคิดคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequencies) ร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean)
2. ข้อมูลด้านความรู้ของบุคลากรโรงพยาบาลแม่สะเรียงที่มีต่อการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequencies) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์และแปลความหมายของระดับคะแนน ใช้หลักเกณฑ์แบ่งแบบอิงเกณฑ์ เป็น 5 ระดับ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอุษาวดี จันทรสนธิ, 2537) โดยคิดคะแนนที่ได้เทียบเป็นร้อยละจากคะแนนเต็ม ดังนี้

คะแนน	ระดับความรู้
มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 0 – 49	ระดับน้อยมาก
มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 50 – 59	ระดับน้อย
มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 60 – 69	ระดับปานกลาง
มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 70 – 79	ระดับดี
มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 80 – 100	ระดับดีมาก

3. ข้อมูลด้านทัศนคติ ของบุคลากร โรงพยาบาลแม่สะเรียงที่มีต่อโครงการพัฒนา และ
รับรองคุณภาพโรงพยาบาล ใช้สถิติวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ (frequencies) ร้อยละ
(percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยนำผลคะแนนที่
ได้มาวิเคราะห์และแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (กนกทิพย์
พัฒนาพัฬพันธ์, 2536)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ	การแปลผล
4.50 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก
3.50 – 4.49	เห็นด้วย	ดี
2.50 – 3.49	ไม่แน่ใจ	ปานกลาง
1.50 – 2.49	ไม่เห็นด้วย	ไม่ดี
1.00 – 1.49	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่ดีย่างยิ่ง

ในกรณีที่มีข้อคำถามในทางลบ ได้มีเกณฑ์ในการให้คะแนนไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ	การแปลผล
1.00 – 1.49	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่ดีย่างยิ่ง
1.50 – 2.49	เห็นด้วย	ไม่ดี
2.50 – 3.49	ไม่แน่ใจ	ปานกลาง
3.50 – 4.49	ไม่เห็นด้วย	ดี
4.50 – 5.00	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ดีมาก